

OKUL BAŞARISINI ARTTIRMA

VELİ BİLGİLENDİRME REHBERİ

İÇİNDEKİLER

- *OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİN ÖNEMİ
- *OKULA UYUM
- *OKULA UYUM PROBLEMİNİN NEDENLERİ
- *OKUL UYUMU SAĞLAMA VE OKUL BAŞARISINI ARTTIRMADA AİLELERE ÖNERİLER

Okul Öncesi Eğitimin Önemi

Temel eğitimin ilk basamağını oluşturan okul öncesi eğitim çocuğun kişisel sosyal gelişiminin desteklendiği önemli bir kademedir. Araştırmalar, okul öncesi kademesinde verilen nitelikli bir eğitimin bireyin gelişimi üzerinde olumlu etkileri olduğunu ortaya koymaktadır.

Erken çocukluk eğitiminin, çocuğun potansiyeline ulaşmasına, kişiliğinin gelişimine ve sosyal becerileri kazanmasına önemli etkileri bulunmaktadır. Okul öncesi eğitimde bireyin kişisel sosyal gelişimine yönelik kazandırılan becerilerin, yetişkinlikte kişilik yapısını, tutum, inanç ve değerlerini şekillendirmektedir.

Okul öncesi dönem, çocuğun ileriki yaşlarda kişisel sosyal olarak potansiyelinin üst sınırlarına ulaşabilmesi için kritik bir dönemdir.

Okula Uyum

Okula uyum okul öncesi çocuklarının başarısında önemli bir role sahiptir. Okul öncesi eğitimde okul başarısı boyama, çizim ve el becerilerinin yanı sıra çocuğun okula yönelik duygu, tutum ve davranış olarak uyumunu da kapsamaktadır.

Okul öncesi dönem çocuğun ailesinden ilk kez ayrıldığı ve farklı bir sosyal ortama katıldığı bir dönemdir. Bu nedenle anaokuluna başlamak hem aileler hem de çocuklar için zor bir süreçtir. Çocuklar bu süreçte okula uyum sağlamada zorluklar yaşayabilmektedir. Okula gitmek istemeyebilir veya başlangıçta istekli olmasına rağmen sonraki süreçte isteksiz davranabilir. Kendini iletişime kapatabilir, kaygı yaşayabilir ya da etkinliklere katılmama, sınıfa girmeme gibi direnç gösteren olumsuz davranışlarda bulunabilir. Okula uyum problemleri genellikle üç haftalık süreç sonunda ortadan kalkmaktadır. Ancak her çocuk aynı değildir ve bireysel farklılıklar göz ardı edilmemelidir. Bazı çocukların okula uyumu daha uzun ve zorlu bir süreci kapsayabilir. Bu süreçte çocuğu diğer çocuklarla kıyaslamak, ağladığında duygularını görmezden gelmek, baskılamak ve zorlamak çocuğun kaygısını daha çok artıracak ve korkutacaktır. Bu nedenle çocuğun kendisini ifade etmesine olanak tanımak ve sorunun nedenlerini araştırmak çözüme yönelik atılması gereken en doğru adım olacaktır.

Okula Uyum Problemlerinin Nedenleri

☆☆ Ailesinden, özellikle annesinden ilk kez ayrılarak yeni bir ortama giren çocuk için ayrılık kaygısından kaynaklanan bir uyum sorunu yaşayabilir. Ailesi yanında olmadığına kendini güvende hissetmeyebilir, “beni almaya gelecekler mi” diye düşünebilir ya da ailesine bir şey olabileceğine dair kaygı duyabilir. Ayrılık kaygısı, çocukla anne arasındaki güvenli bağın kurulamamasından, geçmişte yaşadığı travmatik bir olaydan ya da çocuğun okula yüklediği olumsuz anlamdan kaynaklanabilir.

Okula Uyum Problemlerinin Nedenleri

Çocuğun ailesine aşırı bağımlılık geliştirmesi de okula uyumunu zorlaştırır. Bu durum özellikle aşırı koruyucu, çocuğun yerine her şeyi yapan ailelerin çocuklarında görülmektedir. Aşırı koruyucu ebeveyn tutumu çocukların sosyal gelişimine zarar verir, bencil bir kişilik yapısının oluşmasına zemin hazırlar. Problemler ile karşılaşmasına fırsat verilmediği için çocuklar, kendinden beklenen ve arzu ettiği kimlik arasında çatışma yaşayabilirler. Bu tutumla büyüyen çocuklar özgüvensiz, bağımlı ve sorumluluk alma açısından gelişmemiş davranışlar sergilerler. Okul kuralların, çocuklara bağımsız becerilerin ve sorumluluk duygusunun kazandırıldığı bir ortamdır. Bu çocuklar kurallara uymakta ve görevleri kendi başına yapmaktaki zorlanmaktadır.

Otoriter anne baba tutumu sergileyen ebeveynler çocuklarına kuralcı ve katı davranırlar. Çocuklarıyla özel olarak vakit geçirmez ve oyun oynamazlar. Her şeyi sürekli olarak denetleme eğilimleri vardır. Fiziksel cezayı çok sık kullanırlar. Çocuğa karşı ilgi az beklentileri yüksektir. Otoriter tutumla büyüyen çocuklar isyankar ya da boyun eğen yapıda olabilirler. Bu çocukların saldırganlık, şiddete başvurma, düşük düzeyde empati, zayıf sosyal ilişkiler ve iletişim becerileri, kendini ifade etmede güçlük gibi olumsuz özellikler sergiledikleri görülmektedir. Bu durum çocukların okula uyumunu engellemekte ve okul başarısını olumsuz olarak etkilemektedir.

Anne babanın çocuklarının okula başlayacağına dair kaygıları ve bu kaygılarını çocuğa yansıtması çocuğun okula uyum sürecini zorlaştırmaktadır.

Özellikle 3 yaşında anaokuluna başlayan çocukların gelişimsel olarak duygusal olgunluğa sahip olmamaları uyumu güçleştirmektedir.

Çocuğun okula dair önyargıları, okul korkusu, öğretmen korkusu ya da hayalindeki öğretmenle karşılaşmaması, okulun ve öğretmenin öğrenciyi olumsuz etkilemesi gibi durumlarda çocuğun okula uyumunu güçleştiren durumlardır.

Okula Uyum Problemlerinin Nedenleri

- Sabırlı, kararlı ve tutarlı olunmalı ve başlangıçta sorunlarla karşılaşılma ihtimaline karşı hazırlıklı olunmalıdır.
- Çocuğa açıklanan her söz kısa ve net ifadelerden oluşmalıdır. Anlamasını ve dikkatini sürdürmesini kolaylaştıracaktır.
- Çocuğun öz disiplin becerisi geliştirmesi sağlanmalıdır. Evde çocukla birlikte kurallar ve sınırlar koyun, kurallara uymayı teşvik edin ve rol model olun. Evde gelişimine uygun sorumluluklar verilmeli, belirli konularda onun da fikrini alınmalı ve karar alması teşvik edilmelidir. Öz disiplini olan çocukların okula uyumu daha kolaylaştıracaktır.
- Çocuğunuza okulda güvende olacağı, okulda kendisiyle ilgilenecek bir öğretmeni olacağı, isteklerini öğretmeni ile paylaşabileceği söylenerek çocuğun öğretmene karşı güven duymasını sağlanmalıdır.
- Anaokulunun her gün gidilmesi gereken oyun, arkadaş ve eğitim yeri olduğunu çocuğa anlayacağı bir dil ile anlatılmalıdır. Ancak abartılmış ve yanlış bilgi vermekten kaçınılmalıdır.
- Her daim” çocuğun yanından ayrılırken kaçarak, gözükmeden gidilmemelidir. Bu çocuğun güvenini sarsan bir durumdur. Çocuğa yanından ayrılanacağı ve daha sonra tekrar yanına gelineceği anlatılmalıdır. Yanından gidilmesinin nedenleri ve ne kadar ayrı kalınacağı belirtilmelidir. Ayrı olunan süre içinde ihtiyaç duyulduğunda çocukla telefonda görüşülerek geri gelineceği tekrar söylenmelidir. Çocuğun ikna olması ve sakinliğini koruması açısından önemlidir.
- Çocuğun okulla ilgili tutumu karşısında ebeveynler birbiriyle tutarlı davranışlar sergilemeli, ortak bir dil kullanılmalıdır. Anne okula alıştırmaya çalışırken baba “bugün gitmesin o zaman” vs. gibi zıt düşünceler belirtmemelidir.
- Çocuğunuz okul sürecinde sizi özleyebileceğini unutmayın. Okul sonrasında duygusal ihtiyaçlarını karşılayın, onunla ilginin ve kaliteli zaman geçirin.
- Bazı çocuklar başlarda uyum sorunu yaşamazken sonraki haftalarda okula gitmek istemeyebilir. Bu durumda kararlı bir tutum sergileyerek okula devamı sağlanmalıdır. Okula ara verilmesi, okul devamsızlığının sık olması, okul rutininin kesintiye uğraması gibi durumlar uyum sorununun artmasına neden olacaktır.
- Öğretmen ile iş birliği içinde olmak, birlikte hareket etmek uyum sürecini kolaylaştıracaktır.

KAYNAKÇA

Oktay, A. (2007). Yaşamın Sihirli Yılları: Okul Öncesi Dönem. 6. Baskı, Epsilon Yayınları, İstanbul.

Yavuzer , H. (2003). Çocuğu Tanımak ve Anlamak. Ankara: Remzi Kitapevi.

ALTINKAYNAK, Ő. Ö., & AKMAN, B. (2019). Okul öncesi dönemdeki çocukların okula uyum becerilerine anne baba tutumlarının etkisi. Toplum ve Sosyal Hizmet, 30(1), 19-36.

Başaran, S., Gökmen, B., & Akdağ, B. (2014). Okul Öncesi Eğitimde Okula Uyum Sürecinde Öğretmenlerin Karşılaştığı Sorunlar ve Çözüm Önerileri. Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 2014(2), 197-223.

OKUL BAŞARISINI ARTTIRMA

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİN ÖNEMİ
OKULA UYUM

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİN ÖNEMİ

- Temel eğitimin ilk basamağını oluşturan okul öncesi eğitim çocuğun kişisel sosyal gelişiminin desteklendiği önemli bir kademedir. Araştırmalar, okul öncesi kademesinde verilen nitelikli bir eğitimin bireyin gelişimi üzerinde olumlu etkileri olduğunu ortaya koymaktadır.

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİN ÖNEMİ

- Erken çocukluk eğitiminin, çocuğun potansiyeline ulaşmasına, kişiliğinin gelişimine ve sosyal becerileri kazanmasına önemli etkileri bulunmaktadır.

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİN ÖNEMİ

- Okul öncesi eğitimde bireyin kişisel sosyal gelişimine yönelik kazandırılan becerilerin, yetişkinlikte kişilik yapısını, tutum, inanç ve değerlerini şekillendirmektedir. Okul öncesi dönem, çocuğun ileriki yaşlarda kişisel sosyal olarak potansiyelinin üst sınırlarına ulaşabilmesi için kritik bir dönemdir.

OKULA UYUM

- Okula uyum okul öncesi çocuklarının başarısında önemli bir role sahiptir. Okul öncesi eğitimde okul başarısı boyama, çizim ve el becerilerinin yanı sıra çocuğun okula yönelik duygu, tutum ve davranış olarak uyumunu da kapsamaktadır. Okul öncesi dönem çocuğun ailesinden ilk kez ayrıldığı ve farklı bir sosyal ortama katıldığı bir dönemdir. Bu nedenle anaokuluna başlamak hem aileler hem de çocuklar için zor bir süreçtir. Çocuklar bu süreçte okula uyum sağlamada zorluklar yaşayabilmektedir. Okula gitmek istemeyebilir veya başlangıçta istekli olmasına rağmen sonraki süreçte isteksiz davranabilir. Kendini iletişime kapatabilir, kaygı yaşayabilir ya da etkinliklere katılmama, sınıfa girmeme gibi direnç gösteren olumsuz davranışlarda bulunabilir. Okula uyum problemleri genellikle üç haftalık süreç sonunda ortadan kalkmaktadır. Ancak her çocuk aynı değildir ve bireysel farklılıklar göz ardı edilmemelidir. Bazı çocukların okula uyumu daha uzun ve zorlu bir süreci kapsayabilir. Bu süreçte çocuğu diğer çocuklarla kıyaslamak, ağladığında duygularını görmezden gelmek, baskılamak ve zorlamak çocuğun kaygısını daha çok artıracak ve korkutacaktır. Bu nedenle çocuğun kendisini ifade etmesine olanak tanımak ve sorunun nedenlerini araştırmak çözüme yönelik atılması gereken en doğru adım olacaktır.

OKULA UYUM PROBLEMİNİN NEDENLERİ

- Ailesinden, özellikle annesinden ilk kez ayrılarak yeni bir ortama giren çocuk için ayrılık kaygısından kaynaklanan bir uyum sorunu yaşayabilir. Ailesi yanında olmadığında kendini güvende hissetmeyebilir, “beni almaya gelecekler mi” diye düşünebilir ya da ailesine bir şey olabileceğine dair kaygı duyabilir. Ayrılık kaygısı, çocukla anne arasındaki güvenli bağın kurulamamasından, geçmişte yaşadığı travmatik bir olaydan ya da çocuğun okula yüklediği olumsuz anlamdan kaynaklanabilir.

OKULA UYUM PROBLEMİNİN NEDENLERİ

- Çocuğun ailesine aşırı bağımlılık geliştirmesi de okula uyumunu zorlaştırır. Bu durum özellikle aşırı koruyucu, çocuğun yerine her şeyi yapan ailelerin çocuklarında görülmektedir. Aşırı koruyucu ebeveyn tutumu çocukların sosyal gelişimine zarar verir, bencil bir kişilik yapısının oluşmasına zemin hazırlar. Problemler ile karşılaşmasına fırsat verilmediği için çocuklar, kendinden beklenen ve arzu ettiği kimlik arasında çatışma yaşayabilirler. Bu tutumla büyüyen çocuklar özgüvensiz, bağımlı ve sorumluluk alma açısından gelişmemiş davranışlar sergilerler. Okul kuralların, çocuklara bağımsız becerilerin ve sorumluluk duygusunun kazandırıldığı bir ortamdır. Bu çocuklar kurallara uymakta ve görevleri kendi başına yapmakta zorlanmaktadır.

OKULA UYUM PROBLEMİNİN NEDENLERİ

- Otoriter anne baba tutumu sergileyen ebeveynler çocuklarına kuralcı ve katı davranırlar. Çocuklarıyla özel olarak vakit geçirmez ve oyun oynamazlar. Her şeyi sürekli olarak denetleme eğilimleri vardır. Fiziksel cezayı çok sık kullanırlar. Çocuğa karşı ilgi az beklentileri yüksektir. Otoriter tutumla büyüyen çocuklar isyankar ya da boyun eğen yapıda olabilirler. Bu çocukların saldırganlık, şiddete başvurma, düşük düzeyde empati, zayıf sosyal ilişkiler ve iletişim becerileri, kendini ifade etmede güçlük gibi olumsuz özellikler sergiledikleri görülmektedir. Bu durum çocukların okula uyumunu engellemekte ve okul başarısını olumsuz olarak etkilemektedir.

OKULA UYUM PROBLEMİNİN NEDENLERİ

- Anne babanın çocuklarının okula başlayacağına dair kaygıları ve bu kaygılarını çocuğa yansıtması çocuğun okula uyum sürecini zorlaştırmaktadır.

OKULA UYUM PROBLEMİNİN NEDENLERİ

- Özellikle 3 yaşında anaokuluna başlayan çocukların gelişimsel olarak duygusal olgunluğa sahip olmamaları uyumu güçleştirmektedir.

OKULA UYUM PROBLEMİNİN NEDENLERİ

- Çocuğun okula dair önyargıları, okul korkusu, öğretmen korkusu ya da hayalindeki öğretmenle karşılaşmaması, okulun ve öğretmenin öğrenciyi olumsuz etkilemesi gibi durumlarda çocuğun okula uyumunu güçleştiren durumlardır.

Okul Uyumunu Sağlama ve Okul Başarısını Arttırmada Ailelere Öneriler

- Sabırlı, kararlı ve tutarlı olunmalı ve başlangıçta sorunlarla karşılaşıma ihtimaline karşı hazırlıklı olunmalıdır.
- Çocuğa açıklanan her söz kısa ve net ifadelerden oluşmalıdır. Anlamasını ve dikkatini sürdürmesini kolaylaştıracaktır.
- Çocuğun öz disiplin becerisi geliştirmesi sağlanmalıdır. Evde çocukla birlikte kurallar ve sınırlar koyun, kurallara uymayı teşvik edin ve rol model olun. Evde gelişimine uygun sorumluluklar verilmeli, belirli konularda onun da fikrini alınmalı ve karar alması teşvik edilmelidir. Öz disiplini olan çocukların okula uyumu daha kolaylaştıracaktır.

Okul Uyumunu Sağlama ve Okul Başarısını Arttırmada Ailelere Öneriler

- Çocuğunuza okulda güvende olacağı, okulda kendisiyle ilgilenecek bir öğretmeni olacağı, isteklerini öğretmeni ile paylaşabileceği söylenerek çocuğun öğretmenine karşı güven duymasını sağlanmalıdır.
- Anaokulunun her gün gidilmesi gereken oyun, arkadaş ve eğitim yeri olduğunu çocuğa anlayacağı bir dil ile anlatılmalıdır. Ancak abartılmış ve yanlış bilgi vermekten kaçınılmalıdır.
- Her daim” çocuğun yanından ayrılırken kaçarak, gözükmeden gidilmemelidir. Bu çocuğun güvenini sarsan bir durumdur. Çocuğa yanından ayrılacağı ve daha sonra tekrar yanına gelineceği anlatılmalıdır. Yanından gidilmesinin nedenleri ve ne kadar ayrı kalınacağı belirtilmelidir. Ayrı olunan süre içinde ihtiyaç duyulduğunda çocukla telefonda görüşülerek geri gelineceği tekrar söylenmelidir. Çocuğun ikna olması ve sakinliğini koruması açısından önemlidir.

Okul Uyumunu Sağlama ve Okul Başarısını Arttırmada Ailelere Öneriler

- Çocuğun okulla ilgili tutumu karşısında ebeveynler birbiriyle tutarlı davranışlar sergilemeli, ortak bir dil kullanmalıdır. Anne okula alıştırmaya çalışırken baba “bugün gitmesin o zaman” vs. gibi zıt düşünceler belirtmemelidir.
- Çocuğunuz okul sürecinde sizi özleyebileceğini unutmayın. Okul sonrasında duygusal ihtiyaçlarını karşılayın, onunla ilginin ve kaliteli zaman geçirin.
- Bazı çocuklar başlarda uyum sorunu yaşamazken sonraki haftalarda okula gitmek istemeyebilir. Bu durumda kararlı bir tutum sergileyerek okula devamı sağlanmalıdır. Okula ara verilmesi, okul devamsızlığının sık olması, okul rutininin kesintiye uğraması gibi durumlar uyum sorununun artmasına neden olacaktır.
- Öğretmen ile iş birliği içinde olmak, birlikte hareket etmek uyum sürecini kolaylaştıracaktır.

KAYNAKÇA

Oktay, A. (2007). Yaşamın Sihirli Yılları: Okul Öncesi Dönem. 6. Baskı, Epsilon Yayınları, İstanbul.

Yavuzer , H. (2003). Çocuğu Tanımak ve Anlamak. Ankara: Remzi Kitapevi.

ALTINKAYNAK, Ő. Ö., & AKMAN, B. (2019). Okul öncesi dönemdeki çocukların okula uyum becerilerine anne baba tutumlarının etkisi. Toplum ve Sosyal Hizmet, 30(1), 19-36.

Başaran, S., Gökmen, B., & Akdağ, B. (2014). Okul Öncesi Eğitimde Okula Uyum Sürecinde Öğretmenlerin Karşılaştığı Sorunlar ve Çözüm Önerileri. Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 2014(2), 197-223.

MOTİVASYON

ÖĞRETMEN BİLGİLENDİRME REHBERİ

Öğrencilerin Öğrenme Motivasyonlarını Arttırmak İçin Bazı Öneriler

ÇOCUKLARIN ÖĞRENME MOTİVASYONLARINI ARTTIRMAK İÇİN NELER YAPILABİLİR?

Öğretmenlere Tavsiyeler

Öğrencilere değer verdiğimizi hissettirmek,

Onlara isimleriyle hitap etmek, söz almaları için onları gönüllendirmek, sınıfta yaptıkları etkinlikler veya derse katkıda bulduklarında onları onurlandıracak söz söylemek öğrencilerin en çok ihtiyaç duyduğu duygusal ihtiyaçtır.

Derste anlatacağımız konuya hakim olmak,

Öğrencilerden gelen her soruya öğrencinin öğrenme isteğini karşılayacak ya da onu araştırmaya yönlendirecek şekilde cevaplar vermek öğrencilerinizin sizin iyi bir öğretici olduğunuza inanmalarını sağlayacaktır.

Ders işlenişinde sözlü anlatım soru-
cevap gibi klasik yöntemlerin yanında
öğrencilerin derste aktif olabileceği
etkinlikler seçmek,
Deney, gezi, gözlem, drama gibi
öğrencilerin yaparak ve yaşayarak
öğrenmelerini sağlayacak bu
etkinliklerde beraber başarmanın
mutluluğunu yaşayacaklar ve siz bu
heyecanı yaşadığınız için dersinizi iple
çekecektir.

Öğrencilerin öğrendiklerini
uygulayabilecekleri ortamlar
hazırlamak ya da yarışma, festival vb
etkinliklere katılmaları için teşvik
etmek onları sosyalleştirmek,

Bu tür ortamlar öğrencilerin birey
olarak toplum içinde yer almalarını
sağlarken öz güvenlerinin gelişmesi için
de olanak sağlayacaktır. Sunum ve
ifade becerilerini arttıracaktır.

Öğrencilerin dış ortamda sosyalleşmesi
çocuğu ve aileyi gönüllendirecektir.
Sosyal etkinlik, yarışma ve aktivitelere
katılması çocuk için faydalı olduğu
kadar aileyi de gururlandıracak ve
mutlu edecektir. Çünkü aile çocuğunun
potansiyeline şahit olduğundan onun
motivasyonunu arttıracak eğitim
olanaklarında çocuğunu teşvik edecek
öğretmeni destekleyecektir.

Çocuklarla sohbet etmek ve iyi bir
dinleyici olmak,

Çocuklar büyük bir potansiyeldir.
Heyecan dolu ve dinamiktir. Onlarla
sohbet ederken nasihat vermek, ben
sizin yaşınızdayken şeklinde ders verici
konuşmak onların ilgisini çekmezken
onları dinlemek ve ilgi alanları ile ilgili
sohbetler kurmak öğrencileri
öğretmenlerine bağlayacaktır. Sizinle
sohbet edebilmek için bile dersinizin
başlayacağı günü sabırsızlıkla beklerler.

Dersin işleyişinde teknolojiyi
kullanmak,

Teknolojinin içine doğmuş
öğrencilerimizi düşünürsek onların
oldukça hoşuna gidecektir. Akıllı tahta,
eba, 3D uygulamalar ile öğrencilerinize
görsel şovlar , videolar ve sunular
izletebilirsiniz.

Derslerde yardım sever ve sabırlı
olmak,

Öğretmenini seven öğrencilerin
öğrenmeye istekli olma durumları çok
yüksektir. Sınıfta sürekli bağırarak ve
azarlayan bir öğretmeninizin olduğunu
düşünün bu sizi ne kadar öğrenmeye
istekli kılar.

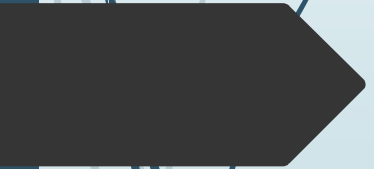
Her öğrencinin farklı olduğu
unutulmamalıdır. Öğrencilerimiz ile
ilgili yeterli rehberlik bilgisine sahip
olursak onların içinde buldukları ruh
hali ve kişilik özelliklerini , aile yapılarını
biliriz. Bunları bildiğimizde hoş görü,
yardım severlik ve sabır konularında
doğru yaklaşımı sergileyeceğimiz
kesindir. İlgili bir öğretmene sahip
öğrenciler öğrenmeye heveslidir.

KAYNAKÇA

Bayır, G. (2019, 18 Kasım) Öğrencilerin Öğrenme Motivasyonlarını Arttırmak İçin 10 Yöntem, Erişim adresi <https://www.twinscience.com/tr/uncategorized/ogrencilerin-ogrenme-motivasyonlarini-artirmak-icin-10-yontem/>

..... ANAOKULU
PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK SERVİSİ

Öğrencilerin Öğrenme Motivasyonlarını Artırmak İçin Bazı Yöntemler

ÇOCUKLARIN ÖĞRENME
MOTİVASYONLARINI ARTTIRMAK
İÇİN NELER YAPILABİLİR?

Öğrencilere değer verdiğimizi hissettirmek,

Onlara isimleriyle hitap etmek, söz almaları için onları gönüllendirmek, sınıfta yaptıkları etkinlikler veya derse katkıda bulduklarında onları onurlandıracak söz söylemek öğrencilerin en çok ihtiyaç duyduğu duygusal ihtiyaçtır.

Derste anlatacağımız konuya hakim olmak

öğrencilerden gelen her soruya öğrencinin öğrenme isteğini karşılayacak ya da onu araştırmaya yönlendirecek şekilde cevaplar vermek öğrencilerinizin sizin iyi bir öğretici olduğunuza inanmalarını sağlayacaktır.

Ders işlenişinde sözlü anlatım soru-cevap gibi klasik yöntemlerin yanında öğrencilerin derste aktif olabileceği etkinlikler seçmek, deney, gezi, gözlem, drama gibi öğrencilerin yaparak ve yaşayarak öğrenmelerini sağlayacak bu etkinliklerde beraber başarmanın mutluluğunu yaşayacaklar ve siz bu heyecanı yaşattığınız için dersinizi iple çekeceklerdir.

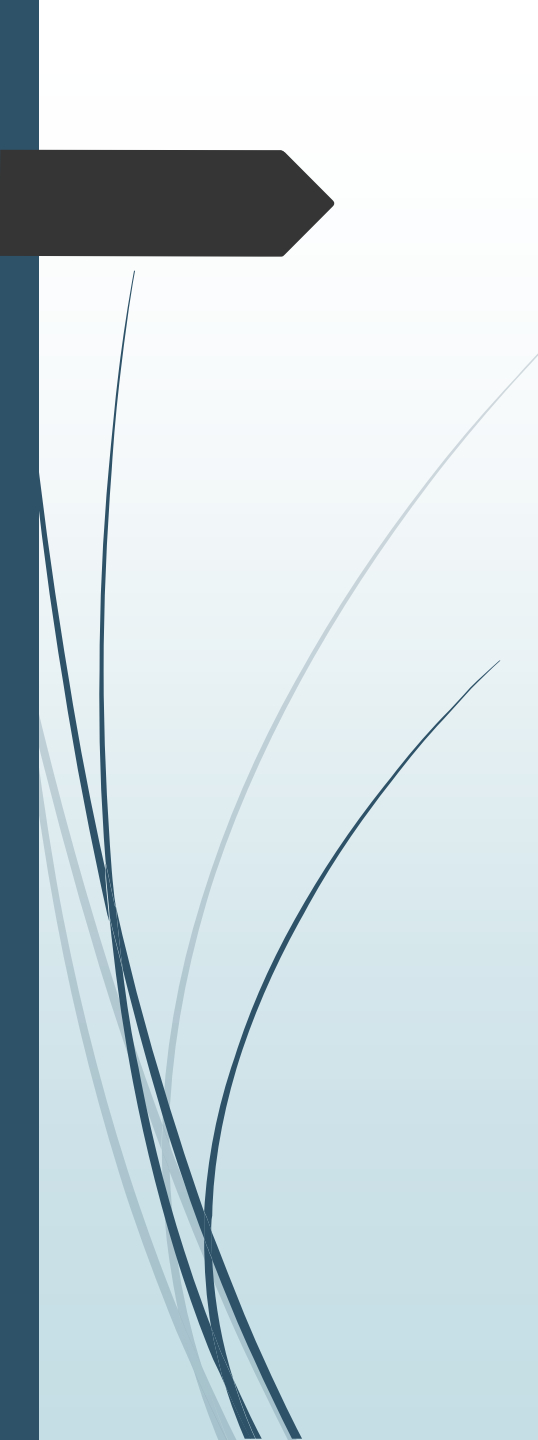
Öğrencilerin öğrendiklerini uygulayabilecekleri ortamlar hazırlamak ya da yarışma, festival vb etkinliklere katılmaları için teşvik etmek onları sosyalleştirmektir. Bu tür ortamlar öğrencilerin birey olarak toplum içinde yer almalarını sağlarken öz güvenlerinin gelişmesi için de olanak sağlayacaktır. Sunum ve ifade becerilerini arttıracaktır.

Öğrencilerin dış ortamda sosyalleşmesi çocuğu ve aileyi gönüllendirecektir. Sosyal etkinlik, yarışma ve aktivitelere katılması çocuk için faydalı olduğu kadar aileyi de gururlandıracak ve mutlu edecektir. Çünkü aile çocuğunun potansiyeline şahit olduğundan onun motivasyonunu arttıracak eğitim olanaklarında çocuğunu teşvik edecek öğretmeni destekleyecektir.

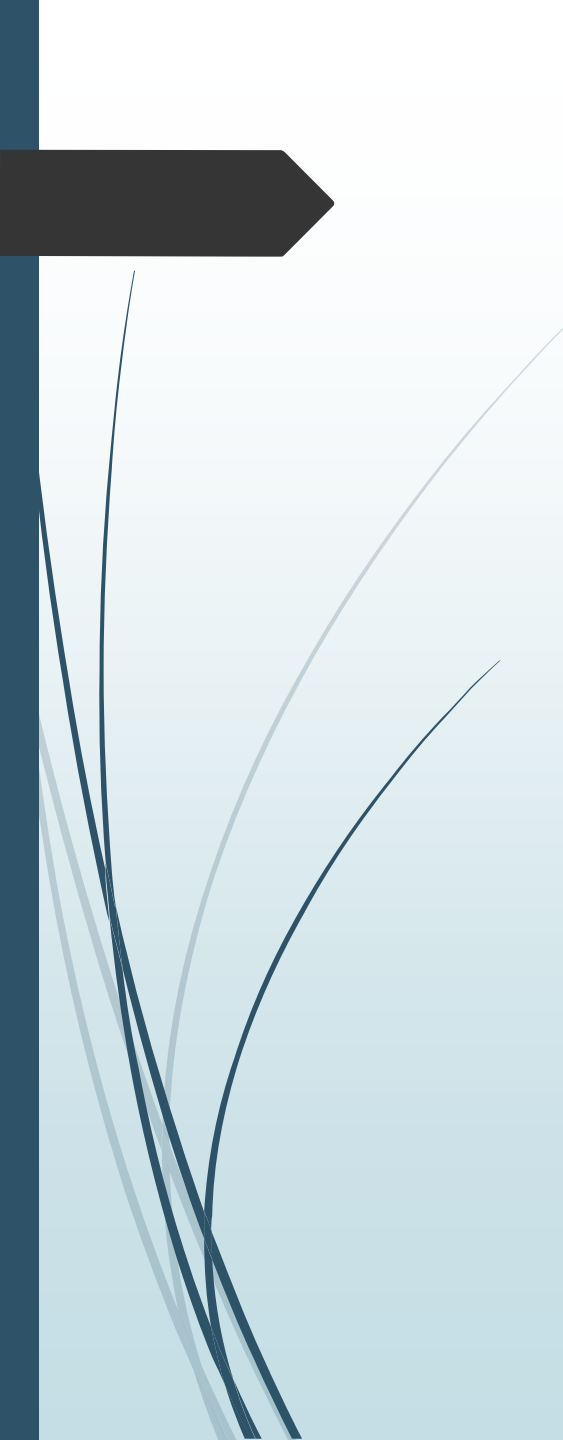
Çocuklarla sohbet etmek ve iyi bir dinleyici olmak, önemlidir. Çocuklar büyük bir potansiyeldir. Heyecan dolu ve dinamiktir. Onlarla sohbet ederken nasihat vermek, ben sizin yaşınızdayken şeklinde ders verici konuşmak onların ilgisini çekmezken onları dinlemek ve ilgi alanları ile ilgili sohbetler kurmak öğrencileri öğretmenlerine bağlayacaktır. Sizinle sohbet edebilmek için bile dersinizin başlayacağı günü sabırsızlıkla beklerler.

Dersin işleyişinde teknolojiyi kullanmak , teknolojinin içine doğmuş öğrencilerimizi düşünürsek onların oldukça hoşuna gidecektir. Akıllı tahta, eba, 3D uygulamalar ile öğrencilerinize görsel şovlar , videolar ve sunular izletebilirsiniz.

Derslerde yardım sever ve sabırlı olmak öğrencilerin öğretmenlerinden beklediği en önemli özelliklerdendir. Öğretmenini seven öğrencilerin öğrenmeye istekli olma durumları çok yüksektir. Sınıfta sürekli bağırarak ve azarlayan bir öğretmeninizin olduğunu düşünün bu sizi ne kadar öğrenmeye istekli kılar.

Her öğrencinin farklı olduğu unutulmamalıdır. Öğrencilerimiz ile ilgili yeterli rehberlik bilgisine sahip olursak onların içinde buldukları ruh hali ve kişilik özelliklerini , aile yapılarını biliriz. Bunları bildiğimizde hoş görü, yardım severlik ve sabır konularında doğru yaklaşımı sergileyeceğimiz kesindir. İlgili bir öğretmene sahip öğrenciler öğrenmeye heveslidir.

Son olarak Őunu söylemeliyim ki;

Bir Şeyi severek yapmalısınız. Yoksa en iyi verimi ve baŐarıyı sağlayamazsınız. Dersine severek giden bir Ğretmen o dersi en verimli hale getirecektir, o öğretmenin dersine severek katılan öğrenciler en iyi öğrenmeyi gerçekleŐtireceklerdir.

OKULDA ZORBALIK

AKRAN ZORBALIĞI

- Akran zorbalığı, bir veya birden fazla öğrencinin, fiziksel ve psikolojik olarak kendilerinden daha güçsüz ve herhangi bir direnişte bulunamayacak durumda olan öğrencilere karşı kasıtlı ve sürekli olarak olumsuz davranışlarda buldukları bir saldırganlık türüdür.
- Zorbalık tekme atma, vurma, itme, alay etme, aşağılama, hakaret etme gibi fiziksel ve sözlü davranışlarla doğrudan yapılabileceği gibi dedikodu yapma, sırrını ortaya çıkarma ve arkadaş grubuna almama ya da gruptan dışlama gibi ilişkisel davranışlarla dolaylı olarak da meydana gelebilir (Pişkin, 2003).

ZORBA- MAĞDUR

FİZİKSEL ZORBALIK

(vurma, itme vb.)

FİZİKSEL ZORBALIK

FİZİKSEL ZORBALIK

SÖZLÜ ZORBALIK

(hakaret etme, incitici sözler söyleme)

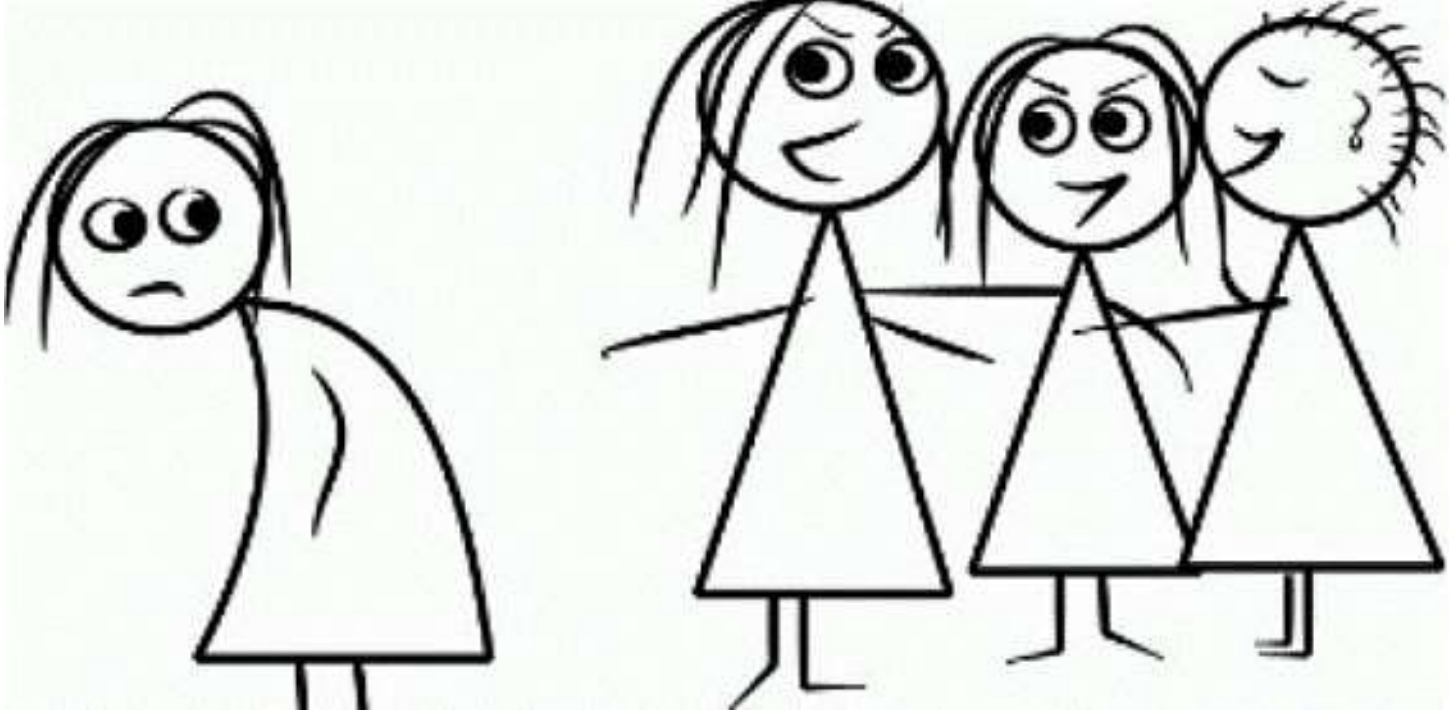
SÖZLÜ ZORBALIK

İLİŞKİSEL ZORBALIK (dışlama, dedikodu yayma vb.)

İLİŞKİSEL ZORBALIK

SİBER ZORBALIK

SİBER ZORBALIK

SİBER ZORBALIK

1. OTURUM

AMAÇLAR

- ✓ Zorbalık kavramının anlamının açıklanması
- ✓ Zorbalık türlerinin açıklanması
- ✓ Zorba ve mağdur özelliklerinin açıklanması
- ✓ Öğrencilerin istemedikleri durumlar karşısında hayır diyebilmesi

SÜREÇ

Kahkaha ” başlangıç oyunu ile grup üyelerinin çalışmaya ısınmaları ve harekete geçmeleri amaçlanmıştır.

Öğrenciler yarım ay şeklinde oturma düzeni oluşturur. Psikolojik danışman öğrencilerin görebileceği konuma geçer ve elindeki topu öğrencilere gösterir. “ Çocuklar, bu topu havaya atacağım ve tekrar yakalayana kadar hepinizin kahkaha atmanızı istiyorum. Topu tekrar tuttuğumda ise hepiniz çok sessiz olmalısınız. Sonrasında ise bir arkadaşımız ayağa kalkarak yüksek sesle ismini söylemeli. Bu oyunu herkes ismini söylene dek tekrar edeceğiz.” İlk oyunda psikolojik danışman ismini söyleyerek kendini tanıtır ve sonrasında tüm üyeler söyleyene dek uygulama tekrar edilir. Bu oyun ile grup çalışması öncesi ısınma egzersizi gerçekleştirilir. Aynı zamanda çocuklarda sesli ve sessiz kavramlarının pekiştirilmesine yardımcı olmaktadır.

Psikolojik danışman grup çalışmasının içeriği, amacı ve süreç hakkında öğrencileri bilgilendirir.

Psikolojik danışman zorbalık kavramının anlamını öğrencilere açıklar. Zorbalık davranışlarını yansıtan resim ve fotoğraflardan oluşan sunum üzerinden zorbalık türlerini(fiziksel zorbalık, sözlü zorbalık, ilişkisel zorbalık, siber zorbalık), zorba, mağdur ve seyirci özelliklerini açıklar.

Çocuklar zorbalığın türlerini resimli örnekler üzerinden açıkladım. Zorba ve mağdur özelliklerini de tanımladık.

Sizin okulda, sınıfta, evde, parkta gözlemlediğiniz veya yaşadığınız bir zorbalık olayı oldu mu?

Olduysa bu neydi?

Bu davranış size neler hissettirdi?

Zorbaca davranmak yerine başka ne yapılabilirdi?

Ne olsaydı zorbaca davranışı engelleyebilirdiniz?

Lider üyelerin duygu ve düşüncelerini alır, içerik ve duygu yansıtması yaparak farkındalığı artırır.

Evet-Hayır Yarışması Etkinliği

Etkinliğin amacının istemedikleri durumlarda hayır demeyi öğrenmek olduğu açıklanır. Çocuklara boyama etkinliği yapılacağı açıklanarak her öğrenciye birer tane “Gülen “Gülen üz Kartı” ve “Üzgün Yüz Kartı” dağıtılarak istedikleri renklere boyamaları söylenir. Boyama bittikten sonra Gülen Yüz Kartının “Evet” Üzgün Yüz Kartının “Hayır” anlamına geldiği ifade edilir. Psikolojik danışman daha sonra öğrencilere örnek durumlar sorarak durumlara uygun kartı seçerek cevaplamalarını ister. Psikolojik danışman örnek bir uygulama yaparak etkinliğin anlaşılmasını sağlar.

Okul çıkışında anneni beklerken tanımadığın birisi sana “Seni eve götüreyim mi?” derse ona ne cevap verirsin?(Hayır- Üzgün Yüz Kartı)

Sınıftaki arkadaşların dışladıkları ve aralarına almadıkları birisi hakkında “Onunla oynama, konuşma, onu dışla.” derseler onlara ne cevap verirsin? (Hayır- Üzgün Yüz Kartı)

Kalemliğini evde unuttuğunu gören arkadaşın benim “Kalemlerimden kullanmak ister misin?” diye sorarsa ona ne dersin?(Evet- Mutlu Yüz Kartı)

Arkadaşın senin özel bir eşyanı izinsiz ve zorla almak isterse ona ne dersin? (Hayır- Üzgün Yüz Kartı)

Eve giderken tanımadığın bir kişi senin yanına gelip “Sana çikolata vereceğim, benimle gelir misin?” (Hayır- Üzgün Yüz Kartı)

Çocukların verdiği cevaplar hemen değerlendirilir ve hangi durumlarda “hayır” demeleri gerektiği vurgulanır ve lider üyelere şu soruları yöneltir.

Hayır demek zor mudur?

İstemediğiniz bir şey yapıldığında hayır diyebiliyor musunuz?

İstemediğiniz durumlarda hayır diyemezseniz ne ile karşılaşabilirsiniz?

Başka hangi durumlarda hayır demeliyiz, örnek verebilir misiniz?

DEĞERLENDİRME

Sürecin Değerlendirilmesi

Etkinliğe katılan öğrenci sayısı:

Yer:

Tarih:

Süre:

Etkinliğin uygulanmasında karşılaşılan güçlükler:

Araç gereçler: İfade kartları, boya kalemleri, projeksiyon, bilgisayar

Yöntem ve teknikler: Sunum yapma, soru cevap, örnek olay, eğitsel oyun

Kazanımın Değerlendirilmesi

Zorbalık kavramı zorbalık türleri ve zorba-mağdur özelliklerine yönelik görsel ve somut içeriklerle pekiştirilmiştir. Hangi durumlarda hayır denmesi gerektiği örnek olaylar üzerinden açıklanarak hayır demenin önemi vurgulanmıştır.

2. OTURUM

AMAÇLAR

- ✓ Zorbalıkla karşılaştığında yapılması gerekeni söyler.

SÜREÇ

Psikolojik danışman “Geçen haftayla ilgili neler hatırlıyoruz?” sorusunu üyelere yöneltir, paylaşımları toparlayarak önceki oturumun özetini yapar. Bugün birlikte neler yapacakları hakkında üyeleri bilgilendirir.

Zorba Tilki ile Sevimli Tavşan Etkinliği

Etkinliğin amacının zorbalıkla karşılaşıldığında yapılması gerekenleri öğrenmek olduğu açıklanır. Psikolojik danışman tarafından önceki oturumlarda öğrenilen zorbalıkla ilgili kavramlar kısaca açıklanarak tekrar edilir. “Zorba Tilki ile Sevimli Tavşan” etkinliği yüksek sesle okunarak önceden belirtilen kısımda hikaye kesilir ve Psikolojik danışman aşağıdaki soruları öğrencilere yöneltir.

- ✓ *Sevimli tavşan ne hissetmiş olabilir?*
- ✓ *Sizce sevimli tavşan zorba tilkiye ne söylemelidir?*
- ✓ *Sizce sevimli tavşan başka ne yapabilir?*
- ✓ *Siz sevimli tavşanın yerinde olsaydınız ne yapardınız?*

Hikayenin geri kalan bölümü tamamlanır, öğrencilere hikayenin sonunda ne hissettikleri ve ne düşündükleri sorulur.

Öğrencilere zorbalıkla karşılaştıklarında yapılabilecek davranışlar (duyguları ifade etmek, hayır demek, bir büyükten yardım almak, öğretmene ve anne babaya durumu söylemek vb.) örnekler verilerek açıklanır.

Öğrencilerin cevapları üzerinde tartışılır. Psikolojik danışman öğrencilere zorbaca davranışlara maruz kaldıklarında yapmaları gerekenleri bilmelerinin, kendilerini güvende hissetmeleri açısından önemli olduğunu vurgulayarak oturumu sonlandırır.

DEĞERLENDİRME

Sürecin Değerlendirilmesi

Etkinliğe katılan öğrenci sayısı:

Yer:

Tarih:

Süre:

Etkinliğin uygulanmasında karşılaşılan güçlükler:

Araç gereçler:

Yöntem ve teknikler: hikaye, soru cevap, örnek olay

Kazanımın Değerlendirilmesi

Zorbalıkla karşılaştıklarında yapılması gerekenleri bilmenin, zorbalıkla baş edebilmeleri ve kendilerini güvende hissetmeleri açısından önemi vurgulanmıştır.

KURNAZ TİLKİ İLE SEVİMLİ TAVŞAN

Sevimli tavşan iki yavrusu ile birlikte kış aylarını geçireceği bir yuva aramaktadır. Uzun uzun dolaştıktan sonra büyük bir kayanın kovuğunu bulur. Bu yuvada kimsenin yaşamadığını anlar ve buranın kışı geçirebileceği bir yuva olduğunu düşünerek oraya yerleşir sevimli tavşan günlerce çalışarak yuvasını düzenler yavrularının uyuyabileceği ve onları sıcak tutacak yerler yapar. Sevimli tavşan çok mutludur çünkü kışın yavruları üşümeyecek soğuk ve karlı günlerde zorda kalmayacaklardır. Artık güzel ve büyük bir yuvaları vardır ormandaki başka hayvanlara hep kötü davranan kurnaz tilki ise bir süredir uzaktan onları izlemektedir.

Sevimli tavşan tüm işleri bitirip iki şirin yavrusu ile yuvasında dinlenirken bir ses duyar ve dışarı çıkar. Karşısında kurnaz tilkiye görür ve yavrularını düşünerek biraz çekinir. Kurnaz tilki sevimli tavşana “burası benim yuvam, artık benim yuvam burada ben yaşayacağım. Hemen çıkın buradan” der.

(Hikaye burada kesilir ve sorular sorulur.)

Sevimli tavşan ona “hayır bu yuvayı ben buldum ve düzenledim kimsenin yaşamadığı belliydi, ben yavrularıyla burada yaşayacağım” tepkisini gösterir. Kurnaz tilki biraz da gücünü kullanarak ve onu tehdit ederek “hemen buradan çıktığın yoksa başınıza çok kötü şeyler gelir” der.

Sevimli tavşan bu zorbalığa maruz kaldığı için çok üzülmüştür. Kurnaz tilkinin kendisine ve yavrularını zarar vermesinden de korkarak yuvayı terk eder. Ancak bu zorbalıkla başa çıkabilmek için başka bir yol düşünür ve ormanlar kralı aslana gitmeye karar verir. Sevimli tavşan yavrularını da yanına alarak ormanlar kralına gider durumunu anlatır, aslan bu duruma çok sinirlenir ve birlikte kurnaz tilkinin zorla ellerinden aldığı yuvaya giderler.

Ormanlar kralı aslanı sevimli tavşan ile birlikte karşısında gören kurnaz tilki panikler ve titremeye başlar. Ormanlar kralı aslan kurnaz tilkiye kızgın bir ses tonuyla “sen bu yuvayı

tavşan ve ailesinin elinden almışsın duyduğuma göre doğru mu bu” diye sorar. Kurnaz tilki sesi titreyerek “şe, şe, şey ben boş sanmıştım” diye yalan söyler. Sevimli tavşan doğruyu anlatır, ormanlar kralı kurnaz tilkiye dönerek “hemen burayı terk et, yuvayı tavşan ve ailesine teslim et. Bir daha da bu aileye bir kötülüğün olmasın” diye ona kükrer ve uyarır. Kurnaz tilki “ta, ta, tabi efendim” diyerek koşarak gözden kaybolur. Sevimli tavşan ormanlar kralına teşekkür eder ve mutlu bir şekilde yuvalarına dönerler.

KAYNAKÇA

Işık, Ş. (2020). Okul öncesinde grup rehberliği etkinlikleri. Ankara: Pegem Akademi